

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین

معاونت پژوهشی

دانشکده بهداشت

گزارش نهایی طرح تحقیقاتی

عنوان:

**بررسی میزان آگاهی گروه‌های امدادی نسبت به علایم هشدار دهنده‌ی (ایمنی – بهداشت) نصب شده
بر روی ماشین‌های سنگین جاده‌ای**

استاد راهنما

دکتر سکینه ورمزیار

دانشجو:

ثنا شکری

هاجر دازی

پیام حیدری

چیا حکیمی

چکیده

مقدمه: امروزه در جهان، خصوصاً در کشورهای صنعتی، حمل و نقل جاده‌ای مواد خطرناک یک روند افزایشی داشته است. به دنبال حوادث جاده‌ای اولین گروه‌های حاضر در محل وقوع، گروه‌های امداد، اورژانس، هلال احمر و آتش‌نشان می‌باشند و نقش کلیدی را در اقدامات فوری و کمک‌های اولیه افراد حادثه دیده ایفا می‌کنند. از این‌رو این گروه‌ها ملزم هستند از کلیه موادی که توسط ماشین‌ها جاده‌ای و ریلی حمل و نقل می‌شوند، آگاهی کامل داشته باشند. لذا هدف مطالعه‌ی حاضر بررسی میزان آگاهی گروه‌های امدادی نسبت به علائم هشدار دهنده‌ی (ایمنی - بهداشت) نصب شده بر روی ماشین‌های سنگین جاده‌ای می‌باشد.

روش کار: این مطالعه‌ی توصیفی-تحلیلی و از نوع مقطعی به صورت سرشماری (۱۱۵ نفر در ۱۰ واحد امدادی) در بین پرسنل گروه‌های امدادی (اورژانس، هلال احمر، آتش‌نشانی) شهر قزوین در سال ۱۳۹۴ انجام شد. برای جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه‌ی سنجش میزان آگاهی پرسنل امداد نسبت به علائم هشداردهنده نصب شده بر روی ماشین‌های سنگین جاده‌ای استفاده گردید که روایی و پایایی این پرسشنامه توسط محققین در مطالعه‌ی حاضر انجام شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها توسط آزمون‌های آمار توصیفی و رگرسیون لجستیک و با نرم‌افزار Spss نسخه‌ی ۱۸ انجام شد.

یافته‌ها: نتایج همبستگی سؤالات آزمون با یکدیگر نشان داد که آلفای کرونباخ به دست آمده ۰/۷۰۸ می‌باشد و ثبات و پایایی نمره‌های آزمون در طول زمان نیز نشان داد که همبستگی بین سؤالات در سری اول دوم در سطح معناداری قابل قبول است ($r=0.698$ با $P\text{-value}=0.012$). بهترین مقدار نقطه‌ی برش پرسشنامه سنجش میزان آگاهی پرسنل امداد و نجات با حساسیت ۶۰ درصد و ویژگی ۵۰ درصد (یک منهای ویژگی برابر ۵۰ درصد)، ۱۸/۵ به دست آمد. در بین گروه‌های شغلی مورد بررسی، پرسنل آتش‌نشانی با میانگین ۶۹/۴۳ درصد پاسخ‌های درست، دارای بیش‌ترین میزان آگاهی نسبت به علائم هشداردهنده‌ی نصب شده بر روی ماشین‌های سنگین جاده‌ای هستند. یافته‌های این مطالعه نشان داد که میزان آگاهی پرسنل گروه‌های امدادی نسبت به علائم هشداردهنده‌ی نصب شده بر روی ماشین‌های سنگین جاده‌ای با گروه‌های شغلی در تجزیه و تحلیل تک و چند متغیره و تحصیلات در تجزیه و تحلیل چند متغیره دارای ارتباط معنادار می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به ارتباط معنادار بین تحصیلات و میزان آگاهی پرسنل گروه‌های امدادی نسبت به علائم هشداردهنده، تشویق کارکنان برای شرکت در مقاطع بالاتر دانشگاهی توصیه می‌گردد. هم چنین با توجه به برگزاری دوره‌های آموزشی بیش‌تر توسط سازمان آتش‌نشانی و گزارش میزان آگاهی بیش‌تر توسط این گروه شغلی نسبت به علائم هشداردهنده می‌توان اذعان نمود که با برگزاری دوره‌های آموزشی لازم برای مقابله با شرایط اضطراری در حوادث جاده‌ای حمل و نقل مواد شیمیایی میزان آگاهی پرسنل گروه‌های امدادی نسبت به علائم هشداردهنده را افزایش داد.

کلمات کلیدی: آگاهی، گروه‌های امدادی، علائم هشداردهنده، ماشین‌های سنگین